

SE – 333

II Semester B.Com. Examination, June/July 2026
(SEP 2024-25)
LANGUAGE SANSKRIT – II

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : i) Answer in **Sanskrit /Kannada/English**.

ii) Answer Q. No. I, VI, VII, VIII in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

(10×1=10)

1) हितोपदेशस्य कर्ता कः ?

अ) विष्णुशर्मा

इ) क्षेमेन्द्रः

आ) नारायणपण्डितः

ई) सोमदेवः

2) पक्षिराजः कः ?

अ) सूर्यवर्णः

इ) चन्द्रवर्णः

आ) चित्रवर्णः

ई) भानुवर्णः

3) भ्रमत्रीलिभाण्डे पतितवान् कः ?

अ) भ्रमरः

इ) बकः

आ) शृगालः

ई) शुकः

4) हितोपदेशे तृतीय कथा संग्रहः कः ?

अ) सन्धिः

इ) मित्रलाभः

आ) विग्रहः

ई) मित्रभेदः

5) विग्रहं के श्रुतवन्तः ?

अ) गुरुपुत्राः

इ) राजपुत्राः

आ) मुनिपुत्राः

ई) समान्यजनाः

6) गर्दभः केन हतः ?

अ) वाग्दोषेन

इ) व्याघ्रेण

आ) रजकेन

ई) गजेन

P.T.O.

7) मेघवर्णः कः ?

अ) काकः

आ) बकः

इ) उलूकः

ई) शुकः

8) कुक्कुटः कस्य सेनापतिः आसीत् ?

अ) चित्रवर्णस्य

आ) मेघवर्णस्य

इ) मातङ्गस्य

ई) हिरण्यगर्भस्य

9) वायसः कस्मात् द्वीपात् आगतः ?

अ) सिंहलद्वीपात्

आ) जम्बूद्वीपात्

इ) इन्द्रद्वीपात्

ई) ताम्रद्वीपात्

10) सर्वेषां पक्षिणां नीडाः कैः भग्नाः ?

अ) वानरैः

आ) मयूरैः

इ) गजैः

ई) व्याघ्रैः

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** of the following question.

1) कथा साहित्यस्य उगम विकासं च अधिकृत्य लिखत ।

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of table literature.

2) राजहंस चित्रवर्णयोः “विग्रहं” वर्णयत ।

ರಾಜಹಂಸ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರವರ್ಣರ “ವಿಗ್ರಹ”ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the war between Rajahamsa and Chitravarna.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

1) पञ्चतन्त्रम् ।

2) पक्षिवानराणां कथा ।

3) काक वर्तक गोपालकथा ।

4) सारसस्य स्वामिभक्तिः ।

(2×4=8)

IV. एकं गद्यभागं कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate **any one** of the prose passage into **Kannada or English**.

(1×10=10)

- 1) अस्ति नर्मदातीरे विशालः शाल्मीतरुः । तत्र स्वानिर्मित क्रोडे पक्षिणो निवसन्ति सुखेन अथैकदा वर्षासु नीलपटलैरावृते, नभस्तले धारासौरमहती वृष्टिर्भूव । ततो वानरांश्च तरुतलेऽवशिचिताम्शीताकुलान्कम्पमानानवलोक्य कृपया पक्षिभिरुक्तम् ।
- 2) अस्ति जम्बूद्वीपे विन्ध्यो नाम गिरिः । तत्र चित्रवर्णो नाम मयूरः पक्षिराजो निवसति । तस्यानुचरैश्चरद्भिः पक्षिभिः रहं दधारण्य मध्ये चरन्नवलोकितः पृष्ठस्थ-कस्त्वम् ? कुतः समागतोऽसि ? तदा मयोक्तम् कर्पूर द्वीपस्य राजा चक्रवर्तिनो हिरण्यगर्भस्य राजहंसस्थानु चरोऽहं । कौकुकाद्देशान्तरं द्रष्टुमागतोऽस्मि ।

V. चतुर्णां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

(4×4=16)

ಐಒಒ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any four** sentences.

- 1) देव ! प्रागेव विग्रहो न विधिः ।
- 2) “महाबलोऽसौ चित्रवर्णो राजा” ।
- 3) “तथाप्यागन्तुकः शङ्कनीयः” ।
- 4) देव! मा भैषीः, समाश्वसिहि ।
- 5) देव ! त्वच स्मामी, सर्वथा रक्षणीयः ।
- 6) विग्रहस्य फलं त्रयम् ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत ।

(5×1=5)

अ) पञ्चानां वाक्यानां दोषान् परिहरत ।

- 1) शारदां नमः ।
- 2) रामः स्वस्ति ।
- 3) अलं विस्तारः ।
- 4) भवान् पाठं पठ ।
- 5) वृक्षे पत्रं पतति
- 6) त्वं कुत्र गच्छामि
- 7) रामात् सह सीता वनं गच्छति ।
- 8) सः व्याघ्रेण बिभेति ।

(VI) आ) पञ्चानां समासानां उदाहरणं लिखत ।

(5×1=5)

- 1) द्विगुसमासः ।
- 2) द्वन्द्वसमासः ।
- 3) तत्पुरुष समासः ।
- 4) बहुव्रीहि समासः ।
- 5) कर्मधारय समासः ।
- 6) पञ्चमी तत्पुरुष समासः ।
- 7) षष्ठी तत्पुरुष समासः ।
- 8) सप्तमी तत्पुरुष समासः ।

VII. एतत् गद्यं संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।

(1×6=6)

(VII) ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following prose passage into **Sanskrit**.

ರಾಜಾ ಅಶೋಕನು ಮಗಧರಾಜನಾದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಪೌತ್ರ. ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಶೋಕನು ಕಳಿಂಗ ರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಆಕ್ರಂದನದಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿತು. ಅವನು ದಯಾಮಯನಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

King Ashoka was the grandson of Chandragupta, the king of Magadha. His capital was Pataliputra. Once king Ashoka wages war with the Kalinga army. After seeing the pain of the people in the battle field, his mind transformed filled with compassion, he accepted Buddhism.

VIII. ಇಮं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

क्रीडया शक्तिः वर्धते । शरीरं रोगरहितं भवति । क्रीडायां बालकानां महती रुचिः भवति । ते बालकाः क्रीडाङ्गणे कन्दुकेन क्रीडन्ति । कन्दुकः चर्मणा निर्मितः वातेन पूरितश्च । अतः यदि सः ताद्यते तर्हि सः उत्पतति । ते बालकाः इतस्ततः धावन्ति । बालकाः पादेन कन्दुकं ताडयन्ति । एकः बालकः भूमौ उपविष्टः । सः बहुकालं क्रीडनेन श्रान्तः । सः किञ्चित्कालं विश्रम्य पुनः क्रीडिष्यति । यदा सूर्यः आस्तं गमिष्यति तदा राते बालकाः गृहं गमिष्यन्ति ।

- 1) कन्दुकः केन निर्मितः ?
- 2) बालकाः कन्दुकं केन ताडयन्ति ?
- 3) बालकः कुत्र उपविष्टः ?
- 4) क्रीडया किं वर्धते ?
- 5) कदा बालकाः गृहं गमिष्यन्ति ?